

Virtutis Solidæ Præcipua Impedimenta, Subsidia, Et Incitamenta

Commentationibus Illustrata, Omnium Usui Aptatis. Quæ Servire Insuper
Poterunt Pro Argumento Concionum: Uti Et Considerationum Tempore
Exercitiorum; præsertim verò pro gemino sacræ collectionis triduo; prout
ex subjectis hunc in finem elenchis patet. [...] Partes Tres

Impedimenta

Bellecius, Aloysius

Ratisbonæ [u.a.], 1755

§.III. In suis suppliciis.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55524](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55524)

§. III.

*Malitia peccati venialis considerata
in suis suppliciis.*

I. **D**enique peccatum veniale est ma-
lum magnum in suis, queis ^{l.} *Queis tum*
tum in hoc orbe, tum in altero mul- *in hoc*
tatur poenis. Quàm severa castiga- *orbe,*
tione vindex Numen hoc culpæ genus
in hoc adhuc mundo punire consue-
verit, documento nobis est *dilectus*
DEO, & hominibus Moyses; (a) ille,
inquam, Moyses, quocum loquebatur
Dominus facie ad faciem, sicut loqui solet
homo ad amicum suum: (b) quem *simi-*
lem fecit in gloria Sanctorum, glorificavit
in conspectu Regum, (c) constituitque
DEUM Pharaonis, (d) & cui *similis pro-*
pheta non surrexit ultra in Israël. (e)

Hic, inquam, *Principum Princeps &*
Sacerdotum Sacerdos Moyses, (f) qui, ut
ait Ambrosius, *victor passionum omnium,*
nec

(a) Eccl. 45. v. 1. (b) Exod. 33. v. 11.
(c) Ecclesi. 45. v. 1. & seq. (d) Exod. 7. v. 1.
(e) Deut. 10, v. 19. (f) Gregor. Nazianz.
orat. 22.

nec ullis seculi captus illecebris, cœlestis puritate conversationis ad DEI similitudinem se perfectæ virtutis ubertate formaverat; (g) Hic (obstupescite ô cœli!) ob levem diffidentiam, quam tamen non nisi venialem noxam fuisse Auctorum (h) plurimi gravissimique testantur) ob levem, inquam, dubitationem & diffidentiam, qua *percutiens bis virga silicem* (i) teste Augustino (l) timidus hæsitabat, an non forsitan ob scelera populi, promissa divinitus, aqua foret neganda? hic propterea... ah stupet lingua! ab irata Divinitatis Majestate audire debuit tremendum illud feralis sententiæ fulmen: *Ascende in montem Nebo, & morere in monte.* (m) *Non introduces hos populos in terram, quam dabo eis.* (n) *Videbis quidem terram; at non ingredieris in eam;* (o) sed
junge-

(g) Ambros. lib. 1. de Cain & Abel c. 22.
 (h) Aug. Tom. 4. q. 53. in lib. Num. Abulensis q. 5. & 14. in c. 20. Num. Bellarm. Serm. 5. de Just. Dei. Lorinus, Cornelius, Bonfrerius, Tyrinus inc. 20. Num. & plures alii citati à Lancicio opusc. 16. c. 7. n. 121. (i) Num. 20. v. 11.
 (l) Q. 19. in Num. (m) Deut. 32. v. 49.
 (n) Num. 20. v. 10. (o) Deut. 32. v. 52.

jungeris populis tuis. (p) *Ascenditque Moyses, & mortuus est ibi.* (q) Adeò nullam tonantis jussa ferebant moram.

O fatum triste! hìc jam *ulula abies, quia cecidit cedrus.* (r) Et quidem cecidit ipsa Numinis excisa manu, in confiniis promissæ regionis, oculis jamjam usurpans, totoque mentis affectu amplexans terram, ... ah terram! *lacte & melle manantem:* (s) terram tot votis optatam, tot annis quæsitam, tot laboribus ac ærumnis inventam; idque ob unicum, heu! unicum tamque exile piaculum. Et cecidit (quod stupendum!) inter plurima, quæ supplicium hoc aggravabant, rerum adjuncta.

Nam, ne Moyses iram Nemesis suis precibus mitigaret, DEUS, ne rogarer, vetuit, dicens ei: *nequaquam ultra loquaris de hac re ad me:* (t) ne ille spe veniæ dolorem solaretur, immutabile

---

(p) Deut. 32. v. 50. (q) Deut. 34. v. 1. & 5. (r) Zach. 11. v. 2. (s) Deut. 6. v. 3. (t) Deut. 3. v. 26.

tabile Numen latam mortis sententiam jurejurando firmavit: *juravit, ut non transirem Jordanem; (u)* utque vulnus exulceraretur, etiam æmulus nominabatur, qui ejus loco *terram Iſraëliſorte diviſurus eſſet: non tu ingredieris illuc, ſed Joſue, & quidem Joſue Miniſter tuus, ipſe intrabit pro te. (x)* denique ad augendam mulctæ acerbicatem, *cacumen Phasgæ aſcendere, & oculos ad Occidentem, & ad Aquilonem, Auſtrumque & Orientem circumferre (y)* jubetur cum dicto: *hæc eſt terra, pro qua juravi Abraham, Iſaac & Jacob: vidisti eam oculis tuis, & non transibis ad illam. (z)* O graves profectò, quæ hoc funus circumſtant, animi plagæ! ô verba acerbo ſenſu pleniffima! *vidisti, & non transibis: non tu, ſed Joſue Miniſter tuus ipſe intrabit pro te.*

Ah! *ne, quaſo, indigneris Domine, ſi loquar ad te, cum ſim pulvis & cinis. (aa)* En! fervus hic tuus, quem ob
tenuem

(u) Deut. 4. v. 21. (x) Deut. 1. v. 37. & 38. (y) Deut. 3. v. 27. (z) Deut. 34. v. 52.
(aa) Gen. 18. v. 27. & 30.

tenuem ad eò culpam tanta affligis pœna, est ille Moyſes, qui negavit ſe eſſe filium Pharaonis, magis eligens affligi cum populo DEI, quàm temporalis peccatù habere jucunditatem: (bb) qui arripuens vitulum aureum combuſſit, & contrivit uſque ad pulverem: (cc) de cujus ſpiritu tulifti, ut ſeptuaginta Rectoribus communicares. (dd) Eſt ille Moyſes, qui erat vir mitiſſimus ſuper omnes homines, quò morabantur in terra, (ee) quadraginta annorum ſpatio tres milliones hominum, & quidem duræ cervicis hominum, inſigni patientia ſuſtinens: qui calumniis laceſſitus, opprobriis irritatus, lapidibus appetitus, tamen læſam dignitatem non ſolùm non vindicavit, ſed inſuper pro rebellibus eo ardore interceſſit, ut exclamàrit: *aut dimitte eis hanc noxam, aut dele me de libro, quem ſcripſiſti.* (ff) Eſt denique ille Moyſes, quem ipſe tu *ſervum tuum in omni domo tua fideliffimum* vocàſti, (gg)

Pars I.

D

&

(bb) Hebr. 11. v. 24. (cc) Exod. 32. v. 20. (dd) Gregor. M. 2. part. Pastoral. c. 5. Item Num. 11. v. 17. (ee) Num. 12. v. 3. (ff) Exod. 32. v. 32. (gg) Num. 12. v. 7.

& hic, ô *DEus clemens!* (hh) hic talis, tantusque Propheta . . . . â Te, ...
 cujus misericordiæ non est numerus, & bonitatis infinitus est thesaurus, ob unicam hanc offensiunculam nullam veniæ gratiam, imò nec castigationis prolationem mereatur? soline ergo illi non parcas, qui toties â te, ut aliis parceres, impetravit? memento, quaeso, memento Domine mansuetudinis tuæ!

At frustra sum: *juravit Dominus, & facti non pœnitebit eum.* (ii) Fixum est; his insuper habitis, moriendum Moyfi, viro tot miraculis claro, tot meritis illustri, tot virtutibus prædito; moriendumque ob modicum adeò nævum; & quidem in monte Nebo; unde tristis, qui dolorem exasperaret, prospectus in subjectam promissionis terram patebat. Ut nempe posterius ex supplicii magnitudine venialis offensæ gravitatem metirentur.

Heu!

Heu! miseros nos! *si hæc in viridz ligno, in arido quid fiet?* (ll) Si hæc Moyfi, & quidem ob unicum, eumque tam parvum errorem, quid nobis eveniet? nobis? . . . qui tot, tamque maligna indies accumulamus delicta? O Superi! (exclamat Sanctus Basilius) *cum videam Moysen summum illum veri DEI cultorem veniam deprecari, nec tamen consequi; cum videam huic post tot, tamque egregia facta nullam veniam dari, planè perspicio, illam severitatem Cæli, quam describit Apostolus in sua ad Romanos epistola, dicens: time: si enim Dominus naturalibus ramis non pepercit, time, ne fortè nec tibi parcat.* (mm) idque eò amplius time, cum ultori DEO frequens sit, in hoc mundi theatro ejusmodi tragedias orbi spectandas dare.

Fugacem solummodo mentis obtutum in obvias Syriae plagas defige, & multiplex mortis scena mox lumina feriet. Hic enim videbis septuaginta duo millia virorum peste consumptorum;

D 2

rum;

(ll) Luc. 23. v. 31. (mm) Orat. 3. de peccato.

rum ; (nn) ibi quinquaginta millia Bethfamarum repentina nece punitorum ; (oo) illic omnes thesauros domûs DEI, & domûs regiae, omnem Jerusalem, & omnes fortes exercitûs, ipsum Regem cum matre, uxoribus & liberis in captivitatem de Jerusalem in Babylonem (pp) abduci cernes, abstrahique.

Jam verò in hos cadaverum cumulos, in illas Solymæ ruinas, in hæc captivorum agmina si oculi intendantur; si tot viduarum, ac pupillorum lacrymæ, & lamenta attendantur; an non jure suspicari quis posset, Hebræos denuo vel vitulos adorâsse? vel rebelles contra Dominum murmurâsse? aut iterata temeritate gravissimas leges conculcâsse? vel certè alia quæpiam gravioris notæ facinora perpetrâsse, quæis cœlestes iras adeò exasperârint?

Et en! non nisi levis superbia Davidis, vana ostentatio Ezechia, præceps irreve-

---

(nn) 2. Reg. 24. v. 15. (oo) 1. Reg. 6. v. 19.
 (pp) 4. Reg. 24. v. 13, & 15.

irreverentia Bethsamitarum tot calamitatum, tantæque stragis unicus fons & origo fuit. Quæ tamen piacula solùm venialia fuisse Auctores communiùs antumant; (qq) *misit enim Dominus pestilentiam in Jfraël*; (rr) quia David jusserat Joabum *numerare populum, ut sciret numerum ejus*. (ss) *Bethsamitas percussit, eò quòd vidissent arcam Domini*, (tt) eamque curiosiùs inspexissent. *Ablata denique sunt omnia, quæ erant in domo Regis, & non remansit quidquam*; (uu) eò quòd non nihil exaltatum fuisset cor Ezechia. (xx) Hisque pœnis teste sacro Codice gemini hi Reges, eorumque subditi fuerunt castigati, non obstante, quòd David aliàs fuerit *vir secundum cor DEI*: (yy) quòd non fuerit similis Ezechia de cunctis regibus Juda: (zz) quòd *Bethsamitæ obtulerint*

D 3

hols-

(qq) Ita Ambrosius lib. de pœnit. c. 9. Gregor. M. in 1. Reg. c. 4. sub finem. Theodoretus q. 14. Salianus A. M. 3324. Num. 32. & 33. Serarius in 4. Reg. & 2. Paral. Lancicius Opusc. 16. c. 8. n. 133. & c. 12. n. 210. (rr) 1. Paral. 21. v. 14. (ss) 2. Reg. 24. v. 2. (tt) 1. Reg. 6. v. 15. (uu) 4. Reg. 20. v. 17. (xx) 2. Paral. 32. v. 26. (yy) 1. Reg. 13. v. 14. & Actor. 13. v. 22. (zz) 4. Reg. 18. v. 3. & seq.

holocausta, & immolaverint victimas illa ipsa die Domino. (w) Quis hic, ô DEUM immortalem! quis justitiæ Divinæ rigorem non admiretur, & pertimescat? quis parvæ etiam noxæ malignitatem inde non colligat, & execretur?

At dices: tantúmne ergo criminis sit, infirmum hominem lubrico pede in levem quandoque nævum incurrere, ut propterea mox cœlum in iras, aër in fulgura, nubes in tonitrua erumpere debeant? Apage tot fulmina! leniora Creator fovet sensa; *ipse enim cognoscit figmentum nostrum.* (aaa) Nec habemus Pontificem, teste Apostolo, qui non possit compati infirmitatibus nostris. (bbb) Magna supplicia magna supponunt crimina; minora ejusmodi non merentur.

Enimvero ita si est, ergo Divinus Judex gravis injustitiæ se reum fecit, Moysen, Ezechiam, Davidem, Bethsamas, & Ozam ob tenuem culpam tam severè puniendo. Ergo iniquus
morum

(w) 1. Reg. 6. v. 19. (aaa) Psal. 102. v. 14.
(bbb) Hebr. 4. v. 15.

morum is censor fuit, uxorem Loth
 ob famineam curiositatem, duos &
 quadraginta parvulos ob puerilem pe-
 tulantiam, re omnium terribilium ter-
 ribilissima nempe subita morte affi-
 ciendo; dum illa *versa est in statuam*
salis, quia respexit post se; (ccc) hos
 verò, *egressi duo ursi de saltu lacerave-*
runt; (ddd) quia Elifæo illuserunt.
 Ergo in nova etiam lege rigidè nimis,
 injustèque orbis Moderator egit, dum
 Abbatem Moysen, quem Cassianus *sin-*
gularem, & incomparabilem virum appel-
lat, ob prolatum in quadam disputatione
contra Abbatem Macarium paulò durius
verbulum, tam diro confestim tradidit
demoni possidendum, ut humanas egestio-
nes ori suo, ab eo impulsus, ingereret;
 (eee) licèt hic linguæ lapsus leve pia-
 culum non excesserit? tam blasphemia
 pectore sensa quis foveat?

Absit, ait Hussæus Vates, *absit ab*
Omnipotente iniquitas. (fff) *Verè enim*

D 4

non

(ccc) Gen. 19. v. 26. (ddd) 4. Reg. 2. v. 24.
 (eee) Cassianus collat. 7. c. 27. (fff) Job. 34.
 v. 10.

non condemnat frustra. (ggg) Potius venialis delicti immanem malitiam ex vindictæ hujus rigore metiri discamus, indeque arguamus, magnum omnino, & execrandum esse malum oportere etiam exile peccatum; cum id *miseri- cors ille & clemens, patiens & multa mi- serationis DEUS* (hhh) in hoc adhuc mundo tam horrendum plectat, casti- getque.

II.
Tum in
altero
plectitur.

II. Quod ipsum magis elucet ex pœ- nis, altero in orbe propterea infligi solitis; utpote quæ numero plurimæ, acerbitate maximæ, diuturnitate lon- gissimæ sunt. Nam cruciamenta pia- cularis carceris sunt innumera, & atro- cissima; quia plura & sæviora omni- bus tormentis Martyrum, omnibus suppliciis latronum, omnibus morbo- rum cruciatibus simul & collectim sumptis. Non mea hæc, sed Sancto- rum Augustini, (iii) Anselmi, (lll) & Venerabilis Bedæ sententia est, di- centis: *purgatoriæ correctio gravior est,*
quàm

(ggg) Job. 34. v. 11. & 12. (hhh) Exod. 34. v. 6. (iii) In Psal. 37. (lll) In 1. Cor. 3.

quàm quidquid unquam passi sunt latrones, vel sancti Martyres, vel quidquid homo gravius potest excogitare. (mmm)
 Cui astipulatur S. Julianus Archiepiscopus Toletanus, ita loquens: *gravior est ignis purgatorii, quàm quidquid homo potest pati in hac vita.* (nnn)

O voces terrore plenas! heu! ex mente Patrum ille ignis gravior est, quàm quidquid unquam passi sunt latrones à iudicibus, Martyres à Tyrannis, ægrotantes à morbis. Quin imò gravior est, quàm quidquid homo potest pati in hac vita. Et proh! quantum non potest pati homo, vitalem respirans auram? Quis nostrum in digitos mittet omnia afflictionum & miseriarum genera, quibus mortales in hac lacrymarum valle obrui possunt, ac torqueri? solùm intremus insanabilium nosocomia, visitemus Venetos carceres, intueamur Anglorum equuleos, ô quàm multiplices & horrendi cruciatus humana hic corpora affligunt!

D 5

Enu-

(mmm) Tom. 5. l. 3. exposit. in Lucam.
 (nnn) L. 2. prognost. c. 19.

Enumerat Gallenus plura millia disparium inter se dolorum, à quibus unicum caput vexari valeat. His si addantur illi, quibus reliquum corpus, præsertim secretiores ac intimæ hominis partes cruciari possunt, quantus afflictationum exercitus conflabitur? Et tamen (ut asserunt gemina Ecclesiæ lumina Sancti Cæsarius, & Thomas) non æquabunt vel minimam illius ergastuli pœnam. *Ille ignis purgatorii* (ait Arelatensis) *durior erit, quàm quod potest pœnarum in hoc seculo aut videri, aut cogitari, aut sentiri.* (ooo) Aquinas verò affirmat, *pœnam minimam purgatorii excedere maximam hujus vitæ.* (ppp)

Mentis, quæso, hinc vires collige, quisquis hæc legis ac verborum sensa attentius perpende. O Superi! ergone possibile sit, ut *minima ibi pœna excedat præsentis vitæ maximam? ut ille ignis durior sit, quàm quidquid pœnarum in hoc seculo excogitari potest?* Et tamen ita est. Omnes excogitandi cruciatus
in

(ooo) Hom. 8. ad populum.
d. 21. q. 1. 2. 1. q. 3.

(ppp) In 4.

in ejusmodi animam velut ad centrum confluent, eamque torquebunt sine levamine, continenter sine ulla intermissione. Id est, purgans anima eo doloris genere pro ratione culparum cruciabitur, qui æquabit omnes illos, queis ferendis tum corpus mortale in suis sensibus & organis: tum anima in suis facultatibus capax est; iisque cruciabitur diuturna plurium annorum intercapedine. Ad ista edicite! cui, quaeso, præ horrore non rigeant artus? At pergamus.

Et hæc numero plurima, acerbitate maxima, duiturnitate longissima lustrici illius rogi supplicia infliguntur ob veniales culpas . . . heu! ob veniales culpas! . . . ob mendaciolum, levem iracundiam, modicam distractionem, verbum otiosum, ob perditam temporis momenta. Ah! ob illas ipsas veniales culpas, quarum nos innumeras de die petulanter admittimus, per jocum effutimus, cum halitu profiamus.

Et

Et infliguntur (contremisce ô peccator!) mentibus polo destinatis, spon-
 sis Christi, filiis & hæredibus cœli; &
 quidem infliguntur à DEO justissimo,
 qui peccatum ultra meritum punire
 non potest; quique animas illas te-
 nerrimo, & infinito amore prosequi-
 tur; idque (quod horrendum) conti-
 nuato per plures annos supplicio. O
 Cœlites! his tam infandis doloribus
 ob unicum non rarò & levem nævum
 animæ electæ summæque dilectæ à mi-
 tissimo Numine torquentur non una
 vel altera horula, sed continuato per
 plures annos cruciati. Agite! ex his
 quid jam concludimus?

Ergo (sequelæ vis perpendatur) er-
 go vel DEUS injustissimus & crudelissi-
 mus est tyrannus (quod blasphemum
 foret vel suspicari) vel parva etiam no-
 xa prorsus tremendum, & execrandum
 est malum. Ita est ô Religiose! ô Sa-
 cerdos! aut DEUS crudelissimus est ty-
 rannus, aut illa tua vana gloria, men-
 tis evagatio, impatientia prorsus tre-
 mendum & execrandum est malum.

O Supe-

O Superi! hæc credimus, hæc etiam alios docemus; & tamen peccamus. Scimus vel unicam tenuem offensam mereri lustrales flammæ; & tamen peccamus. Non auderemus vel leviter delinquere, si certò sciremus, nos post unum vel alterum tale erratum vivos in foro comburendos esse. Ah! credimus nos ob illas ipsas, quas committimus leviores maculas in illis ignibus arfuros, & tamen eas tam audacter augemus, & *iniquitatem velut aquam bibimus.* (qqq) Quæ hæc infania? Ah! tandem meliora sapiamus, & his veritatibus convicti, magnum semper horrorem ac implacabile odium omnis piaculi etiam exigui animo foveamus.

O DEUS! ego pugillus cineris te Dominum dominantium post collatas mihi tot gratias offendi, & quidem toties . . . idque per risum . . . pro re tantilla . . . ex mera petulantia; ubi nulla penitus boni spes, aut mali metus impellebat. Ah! nec pro obtinendo

---

(qqq) Job. 15. v. 16.

nendo totius mundi imperio, nec pro
evitando etiam gravi morbo aut ipsa
morte, decuisset Te Summum Bonum
vel levissimè offendere; hæc scivi, &
tamen innumera per diem à mane ad
vesperam usque continua serie venia-
lia accumulavi; idque jocando. O Cœ-
li! jocando DEUM . . . Ah! DEUM
meum ac Patrem optimum . . . ob
vile commodum, ob inanem gloriam,
animi exhilarandi causa offendi. Ad
confinia lethalis noxæ, & orci margi-
nem per leviuscula deductus, salutis
prodigus etiam risi, & debitas iis in lu-
strico carcere poenas nihili feci. O cæ-
citatem sanguineis lacrymis dignam!

Sed pænitet. . . . doleo . . . . dete-
stor omne etiam minimum peccatum.
Insculpta cordi adamantino stilo aurea
illa adhæreat tessera, nulla unquam
oblivione delenda; *malo mori, quàm
fadarè etiam levi labe.* Illumina Do-
mine, ah! *illumina tenebras meas,* (rrr)
ut clariùs indies agnoscam venialis cul-
pæ gravitatem! *spiritum rectum innova*
in

in visceribus meis, (sss) ut ingenti horrore fugiam, & averfer, quidquid etiam leviter Divinæ tuæ displicet Majestati.

§. IV.

De practico peccati venialis odio, ejusque sedulo vitandi studio.

Cùm fructus ex hæctenus dictis colligendus, non consistat in sterili solum cognitione enormis malitiæ venialis noxæ, sed potius 1. in practico ejus odio, 2. illiusque serio cavendi studio, præsentis paragrapho utrumque animis altiùs inserere conabor; & quidem variante stilo, more investigationis rem tractabo, ut sacræ collectioni triduo vacaturis, pro examine statûs fervire queat. Id quod plerumque etiam deinceps in quovis ultimo cujusvis capituli paragrapho observabitur.

I. Itaque salutis studiose Lector, postquam levioris etiam piaculi malignitatem in se ipsa considerasti, eamque adhuc magis ex funestis ejus sequelis,

I.
De practico ejus odio.